

Una faula amb decòrum

 somgranollers.cat/opinio/78575/una-faula-amb-decorum

Ramon Font

Advocat. Soci de BCN Legal Group.

En català hem adoptat la paraula *decòrum* tal qual prové del llatí, i en la definició més acadèmica li hem donat el significat simple “d’allò que convé”, sense segones intencions. En castellà, no obstant això, l’han traduït com a *decoro* i l’han dotat d’una definició molt més eclèctica. El *decoro* té més a veure amb el comportament social, amb allò que es considera més adequat en cada situació, segons les convencions socials. En definitiva, com diuen alguns, a saber entabanar amb educació.

Per tant, si acceptem com a socialment més apropiada aquesta darrera definició, haurem de convenir en la importància que té el decòrum en la nostra vida social. Perquè si a missa, per molt que diguin, és tan important la litúrgia com el missatge, a la vida real passa el mateix.

Manipula'm, odia'm, fot-me, enganya'm, fes-me creure el teu propi engany, prohibeix-m'ho tot, entristeix-me, inventa'm un món que no vull, culpa'm dels teus mals i dels teus fracassos, burla't de les meves creences, però fes-ho amb decòrum. Si ho fas així tot anirà bé.

Fins i tot en política el decòrum és una eina fonamental. Sense decòrum, la política estaria perduda, malgrat que l'escàs nivell intel·lectual – cada dia pitjor – del que gaudeixen els nostres polítics actuals, constantment el posin en qüestió, per la poca habilitat que tenen per usar-lo. Ja sabem que ens estan enganyant, però almenys, que ens enganyin amb decòrum. Que utilitzin bé les seves armes per a elaborar correctament la seva impostura. I que no ens tractin com si fóssim imbècils. Que ens respectin en la

mentida, és el mínim que hem d'exigir-los. Haurien de saber tornar a flirtejar amb el que és tan bonic de creure que qui tens davant és un carallot, però que mai s'adonà del que penses. Però sembla que, fins i tot, estan perdent aquesta facultat.

El decòrum s'ha anat encunyant al llarg dels segles, des que l'home va trepitjar la terra per primer cop. Per tant, el decòrum és civilització, perquè en la seva essència, tot allò que l'embolcalla, necessita interpretació. La sinceritat (o la mentida sense elaborar, l'engany no creïble) de dir-ho tot a la cara, que no requereix cap mena d'interpretació, és la banalització del món. És el caos i la barbàrie.

I un dels problemes del nostre temps és que s'està perdent el decòrum. Perquè s'està perdent l'implícit, el llenguatge ocult, no perquè no es vulgui utilitzar, sinó perquè cada cop hi ha menys intel·ligència per fer-ho. I, d'aquesta manera, s'està imposant l'explícit. I amb l'explícit, tot es vulgaritza perquè, com deia Doris Day, "la vulgaritat comença quan la imaginació sucumbeix a l'explícit". I la vulgaritat és impròpia de persones cultes o de bona educació.

Però no hem de confondre el decòrum amb l'adulació. Diu en Miquel Adam que un autèntic adulator és un ésser dedicat a impedir que et coneguis a tu mateix, lloant les teves qualitats per sobre del que et mereixes, fins a aconseguir que t'ofeguis en el teu propi ego. Segurament no cal arribar a tant. El decòrum no és exactament això. Però tampoc és exactament el contrari. Rien ne va plus.

Tot i això, no us creieu pas a ulls clucs que és veritat tot el que he dit. Cadascú que pensi el que vulgui, però ja he advertit al principi que el que dic només és una faula. I com totes les faules, el divertit és saber endevinar que és real i que no ho és.